

VN/29108/2023
VN/29108/2023-UM-27

29.7.2024

Oikeusministeriö

Ulkoministeriön lausunto pakoteriksdirektiivin täytäntöönpanoa koskevasta työryhmämietinnöstä

Oikeusministeriö on pyytänyt ulkoministeriön lausuntoa pakoteriksdirektiivin täytäntöönpanoa koskevasta työryhmämietinnöstä

Ulkoministeriö pitää työryhmämietinnön esitystä kannatettavana. Ulkoministeriö pitää välttämättömänä, että ehdotettu rikoslain 46 luvun 3 a § kattaa kaikki sellaiset teot, jotka on kielletty Suomessa oikeudellisesti velvoittavissa pakotesäännöksissä. Ottaen huomioon etenkin EU:n Venäjään viime vuosien aikana kohdistamien pakotteiden laaja-alaisuuden, pitää ulkoministeriö tarpeellisena, että kyseinen pykälä sisältää myös avoimen tekotapatunnusmerkistön (1 momentin 10 kohta).

Ulkoministeriö huomioi, että esityksessä on liittymäkohtia kaksikäyttötuotteiden vientivalvonnasta annetun lain (562/1996) muuttamista koskevaan hallituksen esitykseen, jonka eduskunta on hyväksynyt kesäkuussa (HE 47/2024 vp). Ulkoministeriö toteaa, että kaksikäyttötuotteiden luvaton vienti Euroopan ulkopuolelle on rangaistavaa tiettyjen edellytysten täytyessä säännöstelyrikoksen (RL 46 luku 1 §:n 8 kohta) perusteella. Siten esityksessä on osittain päällekkäisyyttä kaksikäyttötuotteiden koskevan muun rangaistussääntelyn kanssa, jos vientivalvonta-asetuksen liitteessä I mainittu kaksikäyttötuote viedään pakotemaahan luvattomasti.

Kansainvälisen humanitaarisen oikeuden osalta ulkoministeriö pitää tärkeänä, että työryhmämietinnössä on selvästi tuotu esiin, mitä direktiivin 3 artiklan 5 kohdan mukaisesti sallitaan poikkeuksena rangaistavuuteen. On tärkeää, että mietinnössä selvästi huomioidaan Suomea sitova kansainvälinen humanitaarinen oikeus ja sen velvoite humanitaarisen avun esteettömän ja nopean kulun sallimiseen ja helpottamiseen [Geneven sopimusten (SopS 7–8/1955) I lisäpöytäkirjan (SopS 82/1980)] ja että humanitaarista apua annetaan humanitaaristen periaatteiden – tasapuolisuuden, inhimillisyyden,

puolueettomuuden ja riippumattomuuden – mukaisesti aseellisten selkkausten ohella myös muiden katastrofien aiheuttamaan inhimilliseen hätään vastaamiseksi.

Apulaisosastopäällikkö

Markku Lampinen

Oikeudellinen erityisasiantuntija

Sofia Björkqvist